
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementpris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avlsposto. Opplagelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være Innsendt innen mandag aften. — Manuskript Innen fredag aften.

INNHold: Rom har talt . . . — Den nye synd. Oversatt fra engelsk av Sigrid Undset. — Den hellige Imelda. — Varia. — Verdens interesse for Pavens siste encyklika.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

Rom har talt . . .

II.

Det kristelige ekteskaps krone er dets verdighet som sakrament. Derved betegnes båndets uopløselighet, samt også kontraktens ophøielse og vielse ved Kristus selv, til et effektivt tegn på nåde.

Om ekteskapets uopløselighet har Kristus selv uttalt sig på en utvetydig måte. «Hvad Gud har sammenføiet, skal mennesket ikke adskille», og «Enhver som skiller sig fra sin hustru og tar en annen til ekte begår ekteskapsbrudd, og den som ekter en som er skilt fra sin mann, begår ekteskapsbrudd». Ved disse ord har Kristus, som høieste lovgiver, tatt tilbake den tillatelse til en større frihet som av Moses var gitt på grunn av jødefolkets hjertehårdhet. Kristus har satt den oprinnelige lov i kraft igjen i dens fulle utstrekning. «Hvad Gud har sammenføiet, skal mennesket ikke adskille». Denne uopløselighet kan ikke opheves ved borgerlige lover. Det kristne ekteskap fremstiller nemlig, ifølge Paulus, den fullkomne forening mellom Kristus og Kirken. Paulus skriver herom: «Denne hemmelighet er stor, men jeg sier i Kristus og Kirken».

Liksom forbindelsen mellom Kristus og Kirken er uopløselig, således er også de kristnes ekteskap uopløselig. For enhver som tenker litt over ektefellenes, avkommets og hele det menneskelige samfunns vel, er det innlysende hvor mange og hvor store fordeler det kristelige ekteskaps uopløselighet innebærer. I båndets absolutte fasthet har ektefellene en sikker underpant på dets varighet. Dette kreves av hele personens høimodige hengivelse og hjertenes inderligste forening.

Dessuten er det et kraftig bolverk mot mulige inn- og utvortes fristelser til utroskap. Enhver engstelighet og frykt for at en av ektefellene forstøtes, enten på grunn av alderen eller på grunn av et eller annet uheld, utelukkes, og en rolig sikkerhet trer isteden.

På en utmerket måte beskyttes også begge ektefellers verdighet og sikres de hverandres støtte, ti ved dette uopløselige bånd minnes ekteparret stadig om at de har inngått et bare ved døden oppløselig ekteskap, ikke av hensyn til timelige fordeler, ikke for å tilfredsstille sine lyster, men for å tjene hverandres høiere og blivende interesser.

På den måte er også barnas oppdragelse best sikret, ti den trenger mange år. Fordelene for hele det menneskelige samfund er ikke mindre viktige. Erfaringen har lært at ekteskapets urokkelighet er en ypperlig kilde til et moralsk sunt folkeliv.

Når der leves etter disse prinsipper, er også statens lykke og velferd sikret; staten er som familiene og individene er, ti av dem er den sammensatt, som et legeme av lemmene. Ekteskapets sakramentale hellighet gjemmer enda større skatter enn dets uopløselighet, skatter som antydes av selve ordet *sakrament*. Ved å være ophøiet til et av den nye pakts sakramenter er det blitt både til et tegn på og en kilde til innvortes nåde, hvorved den naturlige kjærlighet fullkommes, ekteskapets uopløselige enhet styrkes, og ektefellene helliges. Karakteren av sakramentet er så inderlig knyttet til det kristelige ekteskap, at der ikke finnes

et virkelig ekteskap mellom døpte uten at det med det samme også er sakrament. Men Gud krever nu engang at menneskene medarbeider med nåden. Derfor er ekteskapets nåde nytteløst som et i akeren gjemt talent, hvis ektefellene ikke *braker* disse overnaturlige krefter, eller ikke har omsorg for deres utvikling. Derimot: gjør de hvad de *kan* og svarer de på Guds nåde, da vil de være istand til å bære ekteskapets byrder og til å oppfylle dets forpliktelser. Da vil de i dette sakrament finne sin styrke og helliggjørelse. Måtte alle ektefeller, forenet ved dette sakraments gyldne bånd, gjøre sitt beste for at deres ekteskap også ved selve *livet* blir et bilde på den så fruktbare forening av Kristus og Hans Kirke.

Ved å betrakte det kyske ekteskaps skjønnhet, gjør det desto mere ondt å se hvordan dette guddommelige sakrament særlig i våre dager ringekastes og forkastes. Alle til rådighet stående midler brukes til å bespotte ekteskapets hellighet. Skilsmisse, ekteskapsbrudd og alle skammelige laster skildres i det minste på den måte at man synes å ville frakjenne dem skyld og skam. Selv «videnskapen» (sic) tas i dette formåls tjeneste. For ikke å falle som offer for denne quasi-videnskaps lister, er det nødvendig å kjenne dem, og av den grunn kan vi ikke undlate å påvise dem. For å begynne med ondets kilde: man påstår uten videre at ekteskapet ikke er innstiftet av naturens Skaper, at det av Kristus aldri er blitt ophøiet til sakrament, men at det er en menneskelig oppfinnelse, innstiftet ved et sammentreff av omstendigheter. Det fremgår av hvad vi ovenfor har sagt, at de tar feil. Disse falske læresetninger virker meget fordervelig i sine følger. Da ifølge dem de lover, innstillinger og skikker, som bestemmer ekteskapet, bare er en frembringelse av den menneskelige vilje, er de også bare underkastet denne vilje, og *kan* og *må* av den grunn fastsettes, forandres, opheves etter menneskelige vilkår og omstendigheter.

Byggende på disse prinsipper er nogen kommet så langt at de har oppfunnet nye arter av forbindelser, som efter deres mening passer for vår tids mennesker og tilstander. Det er like så mange nye ekteskapsformer: *et midlertidig ekteskap*, *et prøveekteskap* og *kamerat-ekteskap*, som gjør krav på alle friheter og rettigheter innenfor ekteskapet, men uten uopløselig bånd og med utelukkelse av barn, det tilfelle undtatt at partene senere kommer overens om å omdanne sitt samliv til et virkelig ekteskap.

Det som er verre, er at der finnes folk som ønsker slike villfarelser godkjent av loven. Selv synes de ikke å ha anelse om at det ikke har noget å gjøre med

moderne kultur, som de skryter så av, men at det er forkastelige villfarelser, som uten tvil vilde føre også civiliserte folk tilbake til nogen ville stammers barbari.

Men la oss nu behandle de forskjellige punkter som står i motsetning til ekteskapets velsignelser. Først hvad angår barna, som mange betrakter som ekteskapets tunge byrde: Barn skal man omhyggelig søke å undgå, ikke bare ved en edel avholdenhet, som også er tillatt i ekteskapet når begge ektefellene er enige om det, men ved å gripe inn i selve den naturlige process. Nogen krever denne frihet for sig selv, fordi de ikke liker å ha barn. De vil bare ha fornøielse uten byrder. Andre igjen påstår at de ikke kan leve i avholdenhet, og at de ikke kan ha barn på grunn av vanskeligheter fra morens side eller på grunn av familiens økonomiske forhold. Men heller ikke den viktigste grunn formår å skape harmoni mellom natur og moral på den ene side, og det som innerst inne er mot naturen på den annen. Da nu samlivet i ekteskapet efter sin natur er bestemt til å sette barn i verden, handler alle de mot naturen, som med vilje unddrar samlivet dets bestemmelse, og utfører en uanstendig og en i sig selv umoralsk handling. Det er derfor ikke å undres over at også den hl. skrift vidner om hvordan Gud avskyr denne handling, og hvordan Han av og til har straffet den med døden.

Hvad nu motivene angår, ved hvilke man vil forsvare ekteskapets misbruk, så er de bare tilsynelatende. Allikevel forstår Kirken som moder meget godt alt det som sies om en mor, hvis liv står på spill. Kan vel nogen tenke dypere over dette uten å bli rørt? Hvem føler ikke i sig den høieste beundring for en mor som med en heltinnes mot går en næsten sikker død imøte for å beholde det barns liv som hun har undfanget? Hvad hun gjennomgår for helt å oppfylle naturens plikt, kan bare Gud i sin overvettes barmhjertighet gjengjelde.

Det som også griper oss meget, er klagene fra dem som i sin trykkende fattigdom har vanskelig for å forsørge sine barn. Men for enhver pris må det forebygges at de beklagelige materielle tilstander blir årsak til et enda større onde. Ti aldri kan vanskelighetene være så store at de berettiger til handlinger, som ifølge sin natur er dårlige, og mot Guds bud. I alle forhold kan ektefellene, styrket ved Guds nåde, oppfylle sine plikter og holde sig rene. Det er en urokkelig trossannhet at Gud aldri befaler det umulige, men at han befaler oss å gjøre hvad vi *kan*, og ved bønn å opnå det som vi ikke selv formår.

(Fortsettes).

DEN NYE SYND.

EFTER „ESSAYS IN SATIRE BY RONALD KNOX, ED. SHEED & WARD, LONDON“.

OVERSATT FRA ENGELSK AV SIGRID UNDSET

III.

De katholske theologer skrev en god del om saken fra et theoretisk synspunkt. Dominikanerne hævdede, at hvis den handlemaate som professor Laileb agtet at anbefale stred mot noget eksisterende guddommelig eller kirkelig bud, var den ikke ny, og hvis den ikke det gjorde, kunde den ikke med rette kaldes synd. «Den nye synd» var derfor et selvmotsigende uttryk. Men en skole av moralteologer, som muligens forutsaa nye appendikser og nye samvittighets-tilfælde, var uenige i dette; hvis synden virkelig holdt alt som dens oppfinner lovet, maatte den tydeligvis indeholde et brudd paa den naturlige lov, og følgelig var ikke nogen nye, uttrykkelige forskrifter angaaende den nødvendige. Tilslut blev man dog i alt væsentlig enige om at den nye synd sandsynligvis bare var ny quoad nos, og bare synd secundum quid. Men kontroversen hadde bare bevæget de lærdes penner; det store katholske publikum agtet ikke at la sig ophidse ved utsigten til et nyt nummer paa den lange liste over kjendte former for satanisme.

Det var de allermest moderne religionsformers tilhængere som fik det som værst travlt. Christian Scientisterne sa naturligvis at den nye synd kunde ikke være synd, for ingenting var synd, det kunde bare være en illusion. Da der imidlertid var al utsigt til at det vilde vise sig at være en behagelig illusion, saa var der mange av dem som ikke hadde noget imot at overvære møtet.

Spiritisterne tilbragte Herrens glade dager med at finde ut, ved hjelp av medier, hvad hemmeligheten bestod i, men resultatene var litt nedslaaende. Femti procent av svarene var sørgelige pointløse, og resten var for en stor del slike saa det gik ikke an at trykke dem, foruten at de ikke var det mindste oplysende. Det eneste budskap som i det hele kunde kaldes lovende fik man pr. automatisk skrift og det lød simpelthen slik: «Han vil ikke at vi skal si det». Men teosoferne lot sig ikke skræmme av det, de averterte et foredrag «Om den nye synds virkelige betydning». Deres lokale kunde bare ta tre hundrede tilhørere, men de skarer som maatte gaa uten at faa plass slog alle tidligere rekorder. Men foredragsholdersken fik ikke sagt stort. Hun begynte med at si at den Lailebske opdagelse rig-

tig forstaatt aldeles ikke forutsatte nogen ny yttre handling, den laa ikke paa det sanselige, men paa det oversanselige plan. Hun fik saavidt reddet sig ut av en bakdør, og tilhørerne maatte nøie sig med at knuse et orgelharmonium og to dusin stoler.

Imens gik dagene, og istedetfor at hengi sig til den slags faafængte spekulationer begyndte publikum at beskjæftige sig med det alt overskyggende problem — hvordan skulde man sikre sig en plass i Albert Hall? Det var naturligvis klart at Professor Lailebs tilhørere ikke kom til at møte i nogen velvillig stemning. Ni av ti av alle mennesker som man traf vilde da gaa, men det var en bemerkelsesværdig kjendsgjerning, at alle vilde gaa utelukkende av videnskapelige eller rent saklige hensyn. Juristerne kom til at møte op mandssterke — for det tilfælde at den nye synd ogsaa skulde vise sig at være kriminel, lægerne gik der, for det tilfælde at den nye synd muligens skulde kunne kaste nyt lys over sindssykdommenes natur, en flerhet av universitetets lærekrefter vilde gaa for at holde sig à jour med den moderne tænkning, pædagogerne gik for at gjøre sig et begrep om hvordan man burde stille sig til oppfindelsen, forretningsmænd vilde gaa der for at passe paa at ikke deres døttre gik dit, deres døttre vilde gaa for at vise gammern at slikt gjorde de da sandelig som de vilde med, kunstnere og forfattere vilde gaa for at søke ny inspiration, skuespillerne for at studere professor Lailebs type, kritikerne for at høre, hvad han hadde at si til sit forsvar — kort sagt, London hadde aldrig været saa tolerant og samvittighetsfuldt før. Presterne var naturligvis simpelthen nødt til at gaa — av hensyn til sine menigheter. Deres fruer agtet at bli hjemme, men stolte beskedent paa at de skulde faa høre de første nyheter om saken av sine egtemænd.

Men det fortærende ærgerlige ved saken var dette at alle plasser var fri. Der skal være blit budt simpelthen fabelagtige priser for reserverte plasser (hvis det er sandt hvad folk fortæller) — men professor Laileb var ubøielig. Han indvendte at hans kunst var sin egen belønning, aldrig skulde det kunne sies om

ham at han hadde motarbeidet de mindre velstillede klassers berettigede krav paa at faa sin del av kulturens modneste frugter. For ham var det nok, som han saa vakkert sa, hvis det skulde lykkes ham at gjøre livet rikere og fuldere for en gatefeier eller en kokkepøke.

Men saa begyndte et forfærdelig rygte at sive utover. Ingen vet hvor det fra først av er opstaatt -- fra først av blev det overalt mottat med vantro, ja man lo av det, ingen vovet at paastaa, det medførte sandhet. Men man blev ved at hviske om det, og tilslut henvendte man sig til professoren selv og bad ham gjendrive rygten.

Kunde det være sandt — kunde det være tænkelig, at han hadde undladt at reservere plasser for avisernes referenter? Saa uhyrlig som en saan tanke vilde ha været til enhver tid, saa var den ved denne leilighet fuldkommen umulig — for det var ikke referenter av den sedvanlige type som hadde paatat sig at refere professor Lailebs foredrag. Flere av de mest fremtrædende skikkelser inden journalistverdenen, selv enkelte chefredaktører, hadde været villige til at offere sin eftermiddag og aften for publikums interesser. Kunde det være sandt at professor Laileb ikke hadde sørget for reserverte plasser til dem? Hans svar kom som et tordenslag. Det gjorde professor Laileb ondt, men han fandt ikke at det stemte med hans missions betydningsfulde natur at reservere plasser for nogen i bygningen, naar han undtok for sig selv, for den herre som skulde aapne møtet og for tre av sine fornemste medarbeidere.

For silde forsøkte pressen at hevne sig. Ikke ved at lave uværdig opstyr, ikke ved angrep paa den mands gode navn og rygte som hadde fornærmet vor tids største stormagt saa uhørt. Men litt efter litt, gradvis og saare underfundig, begyndte det at dryppe med insinuationer fra presseorganer av alle farver og former — det blev antydnet, at den nye synd var vist naar alt kom til alt ikke saa forfærdelig syndig allikevel. Det var uten tvil et snedig paafund, svært strenge og gammeldagse moralister vilde kanskje ikke finde at den var anbefalelsesværdig, men hvad dens virkelige farlighet angaar -- naaja, det blev jo en smagssak. Publikum maatte ikke gjøre sig altfor overdrevne forventninger, reklamedygtighet var en ting, leverancedygtighet var noget helt andet. Og saa øket koret av uhyggelige insinuationer i omfang og styrke, indtil endelig Daily Express gav stemningen luft og i en giftig artikkel, betitlet «Den banale synd» krævet at professor Laileb skulde bevise, at hans forestilling var bedre

aftenunderholdning end en av de sedvanlige revyer. Professoren bevarte sin fatning, hans svar var rolig og værdig. Han deponerte simpelthen et beløp paa £ 100,000 og forpligtet sig til at utbetale pengene til hvemsomhelst som efter den 27. september kunde opkonstruere et ethisk system som ikke hans synd var synd mot.

Dermed rykket alle de kristelige lægmandsorganisationer i marken. Hittil hadde de religiøse foreninger næret et ubestemt haab om at den nye synd bare var et spørsmål om teknik — noget saant som en ny skilsmisselov. Men nu syntes det som om en bestemt optræden maatte være paakrævet, og telegraftraadene summet lystelig. En hel række protestmøter blev avholdt rundt omkring i landet, energiske resolutioner blev vedtat, man rettet henvendelser til politiet, til Moralvernsforeningerne, til Avholdsorganisationer og Kvinderaad — ja man forlangte at Parlamentet øieblikkelig skulde træde sammen. I en hel del søndagsskoler lot man barna avlægge ed paa at de skulde avholde sig fra den nye synd, endda førend nogen visste hvad den bestod i.

Man sendte deputationer til kongen, flere parlamentsmedlemmer skrev i sine aviser. Men hele denne aktion kom forsent — om den nogengang vilde ha chancer til at føre til noget — nu var publikum bestemt paa at dette møtet skulde avholdes, om man saa skulde være nødt til at reise til Holland for at faa holdt det.

Tidlig om morgenen mandag den 26. september hadde køen utenfor Albert Hall naadd en ganske anselig længde. Politiet forsøkte at spre den, men den dannede sig paany. Utpaa eftermiddagen hadde en avdeling ridende politi nokk at gjøre med at holde orden i gaten.

Det regnet ganske bra om natten, men tusener av mennesker under paraplyer trodset veiret. Fra daggryet av om tirsdagen var trafik i angjeldende strøk umuliggjort. Den tilstøtende park maatte paa flere steder spærres av politiet. Nedover hele Knightsbridge kunde en ikke øine en tomme av gatelegemet. Hotel Langham brøt sin telefonforbindelse, det var umulig at besvare alle forespørsler. Det var blit vakkert veir om dagen, men ved middagstid trak en truende skybanke op i vest, luften var lummer og syntes ladet med elektricitet. En flyvemaskine dukket op, ingen visste hvorfra, den kredset over strøket og drysset blidelig ut flyveblader fra samfundet til bekjæmpelse av den nye synd.

(Fortsettes).

DEN HELLIGE IMELDA

(Ved Marie-Elisabeth Larsen).

Den lille hellige Imelda hvis engle-liv og yndige død her skal berettes om blev født i Bologna, Italien, år 1322, av foreldre Lambertine, en rik og mektig familie.

Denne familie hadde allerede gitt landet tapre krigere, og Kirken en av dennes mest høitstående paver. Men forfedrenes mest glimrende bedrifter fordunkles, selv en udødelig Benedikt XIV bøier sin tiara-majestet for dette av Herren begunstigede barn, hvis navn, omkranset av de helliges glorie-krans, nu er kjent over hele den katolske verden.

Grev Egano Lambertini, generalkaptein i Bologna, og grevinne Castora Galluzzi, hans høitstående frue, hadde ingen barn. Saktmodig beklaget grevinnen sig over denne skuffelse for Guds Moder. Himmelens svar kom som en liten pike.

Ved dåpen fikk denne lille navnet «Imelda», hvilket vil si: «Gitt som honning», men enkelte vil ha det til å bety: «Gå og gi honning». Yndefull gjetning, ikke sant?

Men i påvente av at denne misjon kunde ta sin begynnelse forløp den lilles liv i glede og kjærlighet, — eneste arving som hun jo var til et berømt navn og en umåtelig formue. Alt som man her på jorden mener lykke og begunstigelse syntes å ha satt stevne ved dette barns vugge.

En engel på jord.

Men en hel annen slags lykke, tusenfold bedre, var reservert dette velsignede barn.

Allerede fra første stund blev hun gjenstand for himmelens forkjærlighet. — Den guddommelige nåde kom over henne innen hun ennå var «kommet til fornuft», som man sier.

Men man så denne lille allerede i vuggen folde sine små hender, løfte sine øine mot himmelen eller langsomt senke disse og forbli således som var hun henrykt i andektig bønn.

Navnet Jesu og Maria var de første hun uttalte. Men ikke på den stammende manér man finner så yndig naiv hos småbarn. Nei det var som var en engel sendt hitned for å lære oss hvor yndig det er å be. Likesom fuglen hever sig op i himmelrummet, på samme vis drev instinktet lille Imeldas sjel til å ta flukten op mot Gud.

Hun brød sig ikke det minste om denslags eventyr som fortelles for å more barn. Nei, for å fremkalle smil, selv om gjennom tårer, måtte man tale om Jesus, om Hans nærværelse i det hellige Tabernakel, — og om Hans forkjærlighet for barna. Og ved de Frelserens ord: «La de små barn komme til mig», lyste hennes ansikt av en himmelsk glede.

Imelda vokste op, men samtidig med barndommens yndige dyder, vokste også hos henne kjærligheten til bønn. Som de hellige kunde hun også ville: be bestandig.

Men er ikke dette også Herrens ønske og bud?

For å realisere dette behov, som for eksempel en Catharina av Sienna og en Therese av Avila, ennå barn, drømte hun om å trekke sig tilbake til ørkenen.

Heldigvis for vår lille seksårige eremitt befant ørkenen sig ikke langt borte fra fars og mors hjem. Lengst borte i den umåtelige parks utkant, under grasiøse træs hvelv og småfuglenes glade kvidder, deres lovsang morgen og aften til sin Skaper, elsket Imelda å ty hen. Her bad hun knelende foran et lite grønsvær-alter, pyntet med hennes yndlingsblomster og et billede av Guds Moder.

Meget tidlig hadde hennes fromme mor lært henne å fremsi rosenkransen. Og barnet frydet sig ved å fremsi denne engelens hilsen, — som en Guds engel hadde bragt direkte fra himmelen, — og som nu de himmelske skytsengler elsker å samle op henede for atter å bære den frem til sin Dronning.

Men det blev dog især i Kirken at lille Imeldas fromhet tilkjennegav sig mest. Stille, smilende, henrykt, med blikket festet på Tabernaklets dør, var det som forstod hun den kostelige skatt som denne dør skjulte for våre øine. Og det syntes som underholdt hun sig med den guddommelige fange.

Da hun blev større elsket hun fremfor alt de sanger og salmer som Kirken legger sine barn på leben. Er disse ikke som et levende ekko av de hellige ønsker, av Konge-profetens skrik:

«Likesom hjorten skriker efter vannstrømmer, så skriker min sjel til Dig, o Gud —.»

«Herre, jeg elsker Ditt hus, bolig og Din æres Tabernakels sted. —»

«Gid jeg hadde vinger som duen. —»

«Hvem har jeg i himmelen, — og like med Dig har jeg ikke lyst til noget på jorden — uten Dig, o min Gud. — —»

Bønnen var dette engle-barns største lykke. Og fremfor alle leker foretrakk hun sitt lille klossete alter, sin bønnebok og sin rosenkrans.

Slank, for høi for sin alder, med et fint, blekt ansikt, syntes Imelda iført all naturens og nådens gaver. Hun var usedvanlig vakker. Med en skjønnhet som fikk en til å tenke på himmelen.

Hun eiet ingen av de barnslige småfeil, ingenting som kunde kaste skygge over den yndige frimodighet og freidighet.

Hennes tidlig modne alvor, mildhet og englelike fromhet vakte beundring hos alle som kom i hennes nærhet, og ofte hørtes det spørsmål som døperen Johannes's foreldre fremsatte: «Hvad skal der bli av dette barn?»

Men ett århundre før var en stor helgen fremstått i Bologne. Han kalte sig: Dominikus, det vil si: Herrens mann. Hans hvite drakt var bragt ham fra himmelen av den hellige Jomfru. Et mildt lys strålte ut fra hans ansikt, som var det en stjerne som lyste på hans panne. Liljen var hans symbol. På sin vei sådde han mirakler, ti Gud nektet ham aldri det han bad om. Og da han døde reiste byen Bologne ham en storartet grav.

Den som blev kalt «den meget milde far», blev snart sett omringet av en herlig krone av sønner, — og et stort antall gamle klostre, tiltrukket av hans hellige liv, gikk over til hans orden.

Blandt disse var også klostret St. Marie-Magdaleine i Val-di-Pietra, innlemmet i dominikaner-familien år 1299. Dette hadde fremfor noget annet utmerket sig ved sin store troskap i å leve ifølge de tradisjoner klostret Prouille hadde gitt, — det første kloster som var grunnlagt av St. Dominikus.

«Likesom man i april ser skogene grønnes og markene dekkes av blomstenes emaljeteppes — under Italias blå himmel, slik var den lukkede have i Val-di-Pietra.»

Med sin yndige fred, sin jublende, glade lovsang og sin hellige stillhet, det hele fylt av det yndefulle samvær med Jesus, virket dette hellige kloster en uimotståelig tiltrekning på vårt seraflike barn.

Forgjeves utfoldet verden all sin fristende glans, lykke og adel omkring henne. Men for denne troskyldige sjel, helt grepet av idealet, måtte der en Dominikus med sin hvite kappe og sin stjerne og lilje —.

Den hellige Kirke hadde ennu ikke satt nogen bestemt alder for å mottas i kloster. I den tid var

klostrene likesåvel videnskapens asyl som bønnens, og i dette troens århundre elsket edle familier å se sine barn vokse op langt fra verdens larm, under Guds og Hans englers øine.

Derfor, allerede i 1331, sa vår lille Imelda farvel til foreldrehjemmets ømme komfort for i dominikanerklostrets skygge, der i Val-di-Pietra, å forberede sig til ved et helt og holdent himmelsk liv, — til den dag, til hvilken hele hennes varmeste lengsel higet, dagen tusenfold velsignet, den første hellige kommunions herlige festdag.

Under den hvite kjole.

Straks ved sin inntredelse i klostret blev Imelda iført den hellige Dominikus livré. Den hvite tunika og skapularet. Marias rosenkrans og jomfruenes slør blev hennes prydelser.

Troskyldig som englene, tapper som de krigere hvis blod rullet i hennes årer, burde hun da ikke være strålende og yndefull den dag da hun med sine ni års barnslige og uskyldige begeistring gav sig til Gud? Endelig var hun da helt og holdent Hans. Og den gave som hun gir Ham av sig selv er i hennes hjerte absolutt og uigjenkallelig.

Dette, en rik families barn, svakt og delikat, hadde fått, sier en forfatter, styrkens gave. Trofast mot denne nåde, så man barnet med iver og glede påta sig klosterreglene, underkaste sitt uskyldige legeme forbausende strenghet, og fullbyrde nye plikter, så forskjellige fra hvad hun var vant til, — men alt dette med en beundringsverdig villighet.

Som barn hjemme hos sin far elsket hun å gi almisser til de fattige, Jesu venner. I klostret elsket hun de fattiges føde, den hvis eneste lettelse som regel var abstinens og faste.

I koret sang hun med englelik iver de guddommelige lovsanger. Under bønnen, betatt av henrykkelse i Gud, var hun helt optatt av å grunne over et mysterium, alltid det samme mysterium, — Jesu kjærlighets mysterium i det Allerhelligste Sakrament.

Imellem fikk hun lov til, i likhet med sine «store søstre» å avbryte nattens søvn med å stå op i den hellige midnattstunde, da stjernene er helt alene om å våke i himmelen og den lille lampe foran Tabernaklet, — da stod hun op for å gå nær hen til Jesus i Tabernaklet for å fortelle Ham om sin kjærlighet. Dette var en av hennes største gleder.

Alle søstrene, selv de eldste, forteller dominikanerbreviaret oss, tok henne snart som eksempel. Alene

synet av hennes hvite slør løftet tanker og sinn mot Gud. Er det noe å forbauses over? Helligheten, viste den sig ikke her under den mest tiltrekkende form, med et tiårs barns hele ynde?

Her i klosterhaven, ennu mer enn i fedrene-hjemmet, blev en grønsvær-vugge Imeldas lille helligdom. I et avsides hjørne av den umåtelige have hadde hun reist et lite Golgata, og hit elsket hun å trekke sig tilbake for å delta i sin Jesu lidelser.

Ofte overrasket søstrene henne her henrykt i ekstase eller meddelende sin sjels naive fryd og ønsker til blomstene eller fuglene.

«Kjære vakre blomst,» kunde hun si, — «vet du hvem der har gitt dig din deilige duft og vakre farver? Men selv om du ikke vet det, tenk så skal du nu allikevel få pynte Jesu alter. Og når du nu snart er riktig nær ved Ham, si Ham da hvor jeg elsker Ham. At jeg er nær ved å dø av ønsket om å eie Ham.»

Og i hvilestunden visste Imelda ikke annet å spørre de «store søstre» om enn alltid det samme spørsmål: «Å si mig, hvordan kan man motta Jesu i sitt hjerte uten å dø —?»

Kom, Herre Jesus —.

Tabernaklet var den guddommelige magnet som uten ophør tiltrakk henne. Å motta Jesus i sitt hjerte, å besidde Ham fullstendig, efter å ha gitt sig helt over til Ham, var hennes eneste ønske og begjær.

Men hun var ennu ikke elve år og biskopen av Bologna hadde, på grunn av alvorlige misbruk, satt alderen til 14 år for den første hellige kommunion.

Imelda var således altfor ung.

Visstnok for ung, men så god, så fullkommen, så full av kjærlighet. Ved hvilket beskjedenhets under var det lykkedes henne å skjule så helt den nådens skatt som Gud hadde gitt henne, — så man ikke fant henne verdig til å bli en undtagelse fra dette strenge påbud?

Men la oss ikke bebreide Herrens tjeners strenge påbud, skriver en alvorlig dominikanermunk, — det som fjernet Imelda fra det Hellige Bord. Burde ikke dette barn være alle første kommunikanter eksempel? Men når Jesus bereder sig til å stige ned i en sjel, er det første og største Han forlanger av den sjel, at Han blir mottatt med et inderlig og lengselsfullt begjær.

Imelda var dog helt og holdent grepet av dette begjær. Hver morgen under den hellige messe, når presten, bærende gull-ciboriet (kalken), nærmet sig gitteret og gav Jesus til hver eneste søster, forsøkte hun

forgjeves å undertrykke sin hulken, og det lille lengselsfulle, ensomme hjerte utgjød sig saktmodig:

«O Du som jeg elsker over alle, min tilbedelsesverdige Jesus, hvor lenge vil Du fremdeles la mig sukke efter Dig? — Du har sagt, høit elskede Jesus: «La de små barn komme til mig», og Du har latt Dig gjøre ganske, ganske liten for å innby dem til å nærme sig Dig. Hvorfor skal min alder da holde mig fjernt fra Dig, enda jeg elsker og lenges efter Dig? — Ditt hjerte så fullt av kjærlighet, vil det ennu lenge være uimottagelig for min bønn og mine tårer? Lille gylne dør, hvorfor lukker du dig hver dag ubarmhjertig uten å gi mig din dyrebare skatt?»

Men Jesus lot ikke til å høre. Og hans representanter hernede svarte på denne lille engels ustanselige begjær med de samme ord som Herren gav Augustin:

«Bli stor, og du skal få spise.»

Hellige lille barn. Gråt fremdeles. Be fremdeles. Og hold ikke op å håpe.

Se, her er jeg.

Det var 12. mai 1333 og Kirken feiret fastedagen før Herrens himmelfart.

I to dager hadde den hellige liturgi ved de yndigste løfter besvart den lille Imeldas stadig tiltagende og varmeste begjær:

«Fra sitt hellige tempel har Gud oppfylt min bønn, halleluja. Mitt rop, som hver morgen er steget op til Ham, har gjennemtrent Hans hjerte, halleluja,» sang hun hver morgen ved begynnelsen av den hellige messe. Hvert av disse ord var som en flamme, og i sitt innerste hjerte sa hun:

«Ja, min Jesus vil komme, ti Han er god. Han vil bønnhøre mig, ti Han er barmhjertig —. O Jesus, en liten smule, en bitte liten smule av det hellige brød, — uten hvilket jeg vil forgå. Jeg vil dø. — Når vil man holde op å si mig: «Vent. Vent ennu litt?»»

Dog, messen fortsatte, den lille gylne dør åpnet sig, — blev så atter lukket. Alt syntes forbi. Helt forbi. — Lysene kastet et siste skinn, — presten forlot alteret, — de fleste søstre gikk hver dit hvortil lydigheten kalte, — bærende Jesus med sig i sine hjerter. Og den lille Imelda, bøiet over sin plass, gråt, bad, hviskende kallende på sin Jesus. Hadde hun da ikke sunget med de øvrige, idet presten lukket den lille gylne port til Tabernaklet, disse herlige ord: «Be og du skal få, søk og du skal finne, bank på og der skal bli åpnet for dig —?»

(Fortsettes).

VARIA.

Under denne rubrikk blir herefter inntatt alle uten- og innenlandske etterretninger, samt andre mindre notiser som kan være av interesse for leserne.

Tsjekoslovakiet.

Til tross for den heftige anti-religiøse og særlig anti-katolske propaganda i anledning av folketellingen, er de foreløpige resultater meget gunstige. Katolikkenes antall er istedenfor å gå tilbake, gått betydelig frem på mange steder. I Rakovnicko, en av Bohemias viktigste industri-egner, er katolikkenes antall øket, mens antallet av dem som tilhører den tsjekoslovakiske sekt er forminsket. Det synes som også folketellingen i Moravia viser gunstige resultater for oss. Således har i en av de største menigheter i den moraviske hovedstad Brno (Brünn), på 25000 sjeler, bare seks forlatt Kirken, mens et betydelig antall skulde ha vendt tilbake til den katolske tro. Der er altså utsikt til at folketellingen faller ut til gunst for den katolske Kirke. I almindelighet kan man si at folketellingen forløp uten større uroligheter. På forhånd hadde man gjort alt for å sikre samvittighetsfriheten, både på det religiøse og nasjonale område. En ting er sikkert: nemlig at den anti-katolske propaganda ikke har oppnådd noget.

Luxemburg.

I et brev fra Luxemburg til Vikariatet meddeles det at erkebiskop Fallizes helbred for øieblikket er meget dårlig. Biskopen anbefaler sig på en spesiell måte til forbønn hos de norske katolikker, hvis åndelige leder han så lenge har vært.

Vi tør være sikre på at alle «St. Olavs» lesere i sine fromme bønner vil huske biskopen, som har gjort så umåtelig meget for Kirkens sak her i Norge, for derved å vise ham den åndelige takknemlighet som erkebiskopen i så høi grad har fortjent.

Gud styrke og velsigne ham!

Rom.

Orazio Marucchi, én av de største autoriteter på den kristelige arkeologiske område, er avgått ved døden. Hans utstrakte videnskapelige arbeide blev anerkjent såvel fra den høieste kirkelige som verdslige myndighet, også langt utenfor Italias grenser.

Over 500 større og mindre verker vidner om profesorens utrettelige og omfangsrige virksomhet.

De gamle Propaganda-elever her i Norge vil huske sin kjære professor i sine bønner. For dem var han ikke bare en videnskapens, men også en troens apostel. R. I. P.

Verdens interesse
for Pavens siste encyklika.

Paven har talt «tamquam potestatem habens» som én der har myndighet. Høit er Hans myndighet hevet over enhver annen her i verden og det ene og alene på grunn av dens åndelige og på en edel måte tvingende makt, ved dens veldige enkelhet og klassiske visdom. Dokumentet er gjennom pressen kommet til hele den civiliserte verdens kunnskap. Vi fortsetter her med citater fra verdens mest kjente og høist ansette aviser.

I England.

«Daily Express» skriver: «Det er den lære som den romerske kirke alltid har forkynt. Enryklikaen er viktig både på grunn av sin klarhet og presisjon, og på grunn av de personers antall som den er rettet til. Den henvender sig til 350 millioner katolikker av alle språk og alle raser. Men også om den hadde vært bestemt for en enkel menighet, kunde Paven ikke ha forandret så meget som en setning, fordi det dreier sig om en universell lære.» (Det er verd å bemerke at dokumentet ikke bare er bestemt for de 350 millioner katolikker, men for alle jordens folk, ikke-kristne iberegnet, bl. a. av den grunn at den taler om familiens naturlige grunnlag).

«Times» mener at man om et århundre ennu vil komme til å tale om denne rundskrivelse på grunn av dens absolutt doktrinale strengt. («Times» har glemt at et århundre mere eller mindre ikke betyr så meget for den katolske Kirke. Slike dokumenter lever og omtales så lenge som selve historien lever og omtales).

«Morning Post» fra London sier at encyklikaen direkte angriper Lambeth-konferansens beslutninger og at den tilføier dem et kraftig slag. (Om Lambeth-konferansen, jfr. «St. Olav» nr. 38, 1930).

I Amerika.

Aldeles enestående var den mottagelse encyklikaen fikk i den amerikanske presse. Efter opfordring av «National catholic welfare conference» (et katolsk pressekontor i Washington, som forsyner alle de katolske aviser i Amerika og Kanada med nyheter), og av «Associated Press» blev encyklikaen i sin helhet telegrafert til Amerika. Fra Vatikanet blev hele den engelske tekst utsendt med alle detaljer, uten «telegrafstil». Oversettelsen varte fra kl. 10—13, og kl. 16 var hele den engelske tekst allerede i de to New-Yorker-pressebyråers besiddelse. Telegrammet bestod av mere enn 20 tusen ord og kostet 50 tusen lire. Oversendelsen skjedde delvis gjennom «Italo-radio», delvis gjennom «Italcable».

I alle amerikanske aviser hadde rundskrivelsen æresplassen på første side. Foruten alle katolske aviser har også flere protestantiske gjengitt hele teksten. Blandt de protestantiske kan nevnes to av New-Yorks største, nemlig «World» og «Times».

«Tribune» fra Chicago kaller dokumentet det mest «sensasjonelle» (sic) efter Pave Leo XIII. «Rerum novarum». På moralens område skulde det være det viktigste dokument siden Gregor den VII. tid.